

Posudek diplomové práce

Nikde a kdesi: Utopie, dystopie a jejich vzájemná poloha

Ondřej Pomahač

Předložená diplomová práce zkoumá klasické texty žánru utopie, jak je obvykle předpokládán (Bacon, Campanella, More), s ohledem právě na možnost celkové vymezující charakteristiky. K takové možnosti se autor práce staví skepticky a snaží se utopii spíše pojímat jako jisté pole strategií, které zkoumá se zvláštním důrazem na dimenze prostoru a času.

Práce prokazuje velmi podrobnou obeznámenost se sekundární literaturou k tématu (především v angličtině), čtení primárních textů jsou citlivá a v řadě ohledů podnětná. Předkladatelův přístup je ovšem riskantní v tom, že odmítá pojímat utopii jako žánr v tradičním smyslu a naopak, s deleuzovskou inspirací, zdůrazňuje jisté „krizové linie“. Text proto v některých ohledech odmítá přijmout tradiční výkladovou strukturu a do jisté míry se vyhýbá pozitivním, jasně zformulovaným závěrům. Sám tihnu k mínění, že rubrika „utopie“ přece jen jisté pozitivní vymezení připouští – a že tedy předkladatelova polemika s definicemi jiných komentátorů, ač mnohdy trefná, přece jen možná příliš zarytě míří k vylučování možností na úkor pozitivních nálezů; za druhé považuji za nedotažené srovnání s anti-utopií, předvedené na příklad Sadových *120 dnů Sodomy* – konkrétně považuji za prokazatelné, že strategie „uzavřeného místa“ nachází uplatnění v dlouhé řadě jiných literárních žánrů (ať chápaných jakkoli skepticky) a že jeho analýza ve vztahu k utopičnosti by vyžadovala podstatně podrobnější specifikaci.

Jelikož se obě tyto pochybnosti týkají samotné struktury práce, navrhuji jejich další projednání v rámci ústní obhajoby a předběžně navrhuji hodnocení v rozmezí výborně – velmi dobře.

V Praze dne 18. září 2011

mgr. Martin Pokorný, PhD.

školitel